

Utredning och förslag om närmande eller samgående med FAI

Inledning

På årsmötet den 11 november 2020 fick styrelsen i uppdrag (§ 12 a) ”att utreda möjligheterna till ett samgående eller närmande till FAI och presentera utredningen vid nästa årsmöte”.

Utredning

Styrelsen har angripit uppgiften på följande sätt:

1. Intern diskussion inom FALKs styrelse om föreningens kärnvärden.
2. Fyra gemensamma träffar med fyra representanter för respektive FALKs och FAIs styrelser.
3. Enkät till samtliga medlemmar i FALK och FAI.

FALK och FAI, likheter och olikheter

Här följer en kort presentation av föreningarna. Fördjupad information finns på respektive förenings hemsida.

FAI

Föreningen för arkiv och informationsförvaltning (FAI) bildades år 2014 genom en sammanslagning av Svenska Arkivsamfundet och Arkivrådet AAS. Föreningens mål är att främja professionell styrning av verksamhetsinformation och långsiktig informationsförsörjning samt främja utvecklingsarbetet inom arkiv- och dokumenthantering. I detta ska bevarande, förvaltning och tillgängliggörande av arkivinformation samt därmed angränsande områden beaktas. Föreningen vill också sprida kunskap om och utveckla medlemmarnas kompetens genom publikationer och utbildningsverksamhet. Antalet medlemmar i föreningen är ca 900, både enskilda och institutioner. Verksamheten omfattar årligen: höstkonferensen i oktober, 1-2 temadagar, 2-3 arkivcaféer/frukostmöten, stipendieutdelning, FAI-priset, mentorbanken, Tidskriften Arkiv, Tidskriften Arkiv, samhälle och forskning, svara på remisser, vissa bok- och utbildningsinitiativ m m.

Ekonomi bygger på medlemsavgifter och intäkter från höstkonferensen. Medlemsavgifterna täcker inte utgifterna varför en lyckad konferens är viktig för att nå ett positivt resultat. Föreningens kassa är välfylld.

FALK

Föreningen Arkivverksamma i Landsting och Kommuner bildades år 1976. I början hade föreningen en nära koppling till kommunalförbundet och Samrådsgruppen för kommunala arkivfrågor bildades på FALKs initiativ. Föreningen syfte är att tillvarata medlemmarnas icke fackliga intressen, följa utvecklingen inom arkiv- och dokumenthanteringsområdet och främja yrkeskontakter och utbyte av information och erfarenheter. Medlemmarna består av enskilda personer, alltså inga institutioner. Antalet medlemmar är knappt 300. Verksamheten kretsar i huvudsak kring den så kallade FALK-konferensen som hålls en gång per år någon stans i landet. Övriga regelbundet återkommande verksamheter är utbildningar och seminarier för medlemmarna, tidskriften Arkiv och att svara på remisser.

Ekonomi är i stort sett identiskt med FAIs men omsättningen ungefär en tredjedel. Den bygger på medlemsavgifter och intäkter från FALK-konferensen. Medlemsavgifterna täcker inte utgifterna varför en lyckad konferens är viktig för att nå ett positivt resultat. Föreningens kassa är välfylld.

FALKs kärnvärden

Styrelsen har resonerat om FALKs kärnvärden, alltså värden som vid ett eventuellt samgående måste bibehållas, och kommit fram till följande kärnvärden:

- Region- och kommunperspektiven
- Lantperspektivet (den ensamma arkivarien ute i landet)
- Bredden och helhetsperspektiv på arkivverksamheten (kommun- och regionarkiven jobbar med alla frågorna).
- FALK-konferensen, som har bra innehåll utifrån kärnvärdena ovan och ambulerar runt i Sverige.
- Utbildningar, seminarier anpassade till kärnvärdena ovan.

Resultat av gemensamma träffar mellan FALK + FAI

Representanter från FALK (Nils Mossberg, Erik Norgren, Sara Håkansson, Caspar Almalander) och FAI (Katarina Eklöf, Peter Wattman, Petra Dornbusch, Elin Jonsson) har träffats vid fyra tillfällen och resonerat på följande tema:

- 29 januari - Presentation av föreningarna, vad skulle vi vilja göra tillsammans, hur löser vi uppgiften?
- 26 februari SWOT och enkät.
- 12 mars Jämförelse av föreningarnas stadgar och ekonomi, omvärldsanalys, hur skulle ett närmande kunna se ut?
- 9 april Enkätresultat.

Ett urval av anteckningarna från träffarna presenteras i bilaga 1.

Resultat av enkät till FALKs och FAIs medlemmar

Enkäten publicerades på hemsidan och länk skickades ut till alla medlemmar i FALK den 29 mars. Sista dag att svara var 1 april. En sammanfattning av enkätresultatet återfinns som bilaga 2 till denna rapport.

Totalt kom 341 svar in varav ca 130 personer är medlemmar i FALK. Det är ca 50% av våra medlemmar. Av de svarande jobbar ca 37% inom statlig verksamhet, 9% inom regional verksamhet, 41% i kommunal verksamhet och övriga i enskild verksamhet eller är studenter. Spridningen över landet följer förväntningarna, 38% jobbar i Stockholms län, 9,5 % i Västra Götaland medan övriga är spridda över resten av landet.

Vi frågade också om yrkestitel och den vanligaste är arkivarie, med 155 stycken. På frågan om hur stor arbetsplats den svarande arbetar på är ca 38% fler än 5 medarbetare, 36% mellan 2 och 5 medarbetare och 25% ensamma på sin arbetsplats (övriga är studenter).

På frågan om vilket utbud som är viktigast för dig av ”nätverka”, ”nyheter”, ”utbildning”, ”konferenser” och ”kunskapsbank” är svaren väldigt jämnt fördelade, ”nyheter” och ”kunskapsbank” har fått något högre resultat. Nästa fråga handlade om vilket fokus som är viktigast, det sektorsspecifika eller de generella frågorna. Även här är resultatet väldigt jämnt men något fler har svarat ”mycket viktigt” och ”ganska viktigt” på de generella frågor och något fler har svarat ”inte så viktigt” på sektorsspecifika frågor.

På frågan ”jag tycker det är en bra idé att FALK och FAI blir en förening” är svaren tydligt positiva.

Bra idé FAI och FALK blir en förening, fördelat på föreningstillhörighet

	Medlem i både FAI och FALK	Medlem i endast FAI	Medlem i endast FALK
5	60%	48%	44%
4	20%	16%	18%
3	14%	28%	32%
2	2%(1)	6% (13)	1% (1)
1	4% (2)	0,5% (1)	4% (3)

I stort sett alla har svarat från 3-5 på denna fråga, dvs från båda föreningarna. Av FALK medlemmarna har 62% svarat 4 eller 5 medan 5% har svarat 1 eller 2. 32% har svarat 3. Det är alltså tydligt positivt till en gemensam framtida förening.

Det är ett mycket litet fåtal av de som svarat på enkäten som är direkt negativa till ett samgående, 7 medlemmar av totalt 130, vilket motsvarar ca 5,5 %.

I slutet av enkäten kom några frågor med fritextsvar och där är svaren från både FALK och FAIs medlemmar förvånansvärt lika. Båda grupperna är tex oroliga över att den egna sektorn kommer att drunkna i den andra sektorns frågor men också eniga i att en större starkare förening är bra. Båda grupperna lyfter också fram att man vill ha en förening som kan ta ett övergripande perspektiv och samtidigt ha en lokal förankring. Här är några av de vanligaste fritextsvaren från FALK-medlemmar:

Vad är bäst: Nätverk, konferensen, nyheter, tidningen, landsortsfokus, lära sig nytt/utbildningar

Förbättringsområden: Mer digitalt, hemsidan, fler utbildningar och träffar, lyfta perspektivet och mer samverkan, opinionsbildning, mer internationellt engagemang, synliggöra 'våra' frågor

Farhågor: Sektorsfrågor tappas bort, för mycket Stockholm.

Slutligen kan sägas att de allra flesta kommentarerna är positiva till ett närmande eller sammangående men att vissa farhågor lyfts fram som vi måste hantera och säkerställa att de inte kommer hända.

"Ett efterlängtat sammangående som på sikt kommer att bidra till att stärka arkivarieprofessionen samt att lyfta arkivfrågor"

Huvudargument för ett närmare samarbete/samgående

FALKs styrelse ser följande huvudargument för ett närmare samarbete eller samgående med FAI:

- Möjlighet att påverka mer, vara större och starkare röst, nyttja synergier.
- Kunna erbjuda mer och bättre stöd då vi har samma utmaningar i alla sektorer.
- Större rörlighet och samverkan mellan sektorerna idag – en förening för alla.
- Smidigare och billigare administration, nyttja synergier.
- Möjlighet att arbeta med ämnen, sektorer, geografiska områden etc., dvs kunna skära på många olika sätt.

Förslag

FALKs styrelse beslutade enhälligt den 6 maj 2021 att förorda ett samgående mellan FALK och FAI. Vägen framåt bör starta med en gemensam avsiktsförklaring och målet är samgående till en förening där alla känner sig välkomna och hemma.

Förslag till FALKs årsmöte den 8 juni 2021

1. En kommitté bildas som får arbeta fram en avsiktsförklaring.
2. Avsiktsförklaringen ska ta sikte på ett samgående mellan föreningarna och presenteras för de bägge föreningarnas årsmöten (alternativt medlemsmöten). Avsiktsförklaringen ska ha som utgångspunkt att de båda föreningarnas kärnvärden ska bibehållas samtidigt som de möjligheter som identifierats i samtalen mellan föreningarnas styrelser ska tillvaratas.
3. Kommittén får sen uppdraget att arbeta vidare för att hitta bästa vägen för ett samgående.

Bilagor

1. Anteckningar från träffar mellan representanter för FALK och FAI (29/1, 26/2, 12/3 och 9/4 2021)
2. Resultat Enkät
3. Jämförelse stadgar

Bilaga 1 Anteckningar från träffar mellan representanter för FALK och FAI (29/1, 26/2, 12/3 och 9/4 2021)

Vad skulle vi vilja göra?

Här listas sådant som båda föreningarna har svårt att klara idag men som vore önskvärt att göra

- Påverka! För hela sektorn/branschen
- Mer interaktiv webbplats
- Bli starkare som yrkesgrupp med så få föreningar som möjligt
- Avlöna/ge uppdrag
- Omvärldsbevaka och ge info utifrån detta till medlemmarna
- Nätverkande (som inte beror på eldsjälär), professionella kring olika teman – behöver upp i volym för att kunna styra upp utifrån GDPR etc.
- Studieresor
- Kunna interagera internationell (kräver en nationell förening). Kräver också att ge tid
- Vidareutbilda/fortbilda i samverkan med andra
- Metodutveckla i samverkan med andra
- Förvalta/hålla saker levande utan eldsjälär
- Samverkan med besläktade yrken/områden

SWOT

SWOTen är gjord med utgångspunkt i en sammanslagen förening.

Möjligheter	Styrkor
<ul style="list-style-type: none">• Större förening är en starkare röst för yrkeskåren, bättre möjlighet att påverka (Även tydlig mot andra branschföreningar)• Enad front från branschen/tas på allvar/stark röst utåt.• Större resurser ger möjlighet till bredare utbud och möjlighet till spetsigare/professionellare saker (allt från studieresor till påverkan)• Ger värde för medlemmarna – de får mer	<ul style="list-style-type: none">• Dela kansli o administration, mindre kostnader• Ekonomisk starka• Andra vet vem de ska vända sig till när det gäller t ex remisser• Lättare att få till styrelsen och jobba i den

<ul style="list-style-type: none"> • Fler medlemmar att ha kontakt med, möjlighet till professionella nätverk • Större möjlighet till sektorsövergripande utveckling/erfarenhetsutbyte, Lättare att hitta den som ligger i framkant o lära av den oavsett sekter • En mer heltäckande förening, närvaro i hela landet, Regionala kontaktpersoner • Bredda mot andra yrkeskategorier, låta registratorerna höras, stärka dem • Gemensamma kanaler (webb, sociala medier) • Lättare att hitta vilken förening man ska vara med i • Ha o underhålla strukturerade nätverk/diskussionsforum • Att verka internationellt • Ny utvecklad identitet 	
<p>Hot</p> <ul style="list-style-type: none"> • Medlemstapp • Medlemmarna osynliggörs, längre mellan styrelse o medlem, staden/staten tar över • Förlorad identitet • Att mina frågor försvinner, att vi inte diskuterar t ex journalhanteringen. • Svårare för medlemmarna att påverka • Inget tydligt sektors fokus, var är mina frågor? • Blir för byråkratiskt. • Registratorerna blir marginaliserade • Färre engagerade, samma klick överallt • Två föreningskulturer som inte går ihop, ett vi och dem kan skapas • Ansträngande att slå ihop två föreningar. Tapp av verksamhet, hård belastning på styrelserna' • Medlemmarna vill olika saker 	<p>Svagheter</p> <ul style="list-style-type: none"> • Färre föreningar i tidskriften Arkiv? Måste få en ny finansieringsmodell • SASS dito • Uppdrag blir för stora för att verka ideellt

Olika varianter på närmande eller samgående

Här följer fyra exempel på närmande eller samgående och vilka effekter dessa kan tänkas ha.

1. Utökat samarbete men båda föreningarna lever kvar

Positiva effekter	Negativa effekter
<ul style="list-style-type: none"> • Kan vara ett steg på vägen (konferensen) 	<ul style="list-style-type: none"> • Besvikelse för att det inte blev något mer

<p>”Informationsförvaltning 2021” ett första försök)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Minst effekt, men enklast och riskfria (ur ett konservativt perspektiv) • Ingen förändring av finansiering av tidskriftsföreningen 	<ul style="list-style-type: none"> • Ger inga synergier •
--	---

2. *FALK går in i FAI och bildar där en egen kommunal- och regional sektion. Båda föreningarna bibehåller i övrigt inriktning och organisation intakt*

Positiva effekter	Negativa effekter
<ul style="list-style-type: none"> • FALK + FAI fortsätter jobba som hittills. Lite påverkan • Enkel förändring • Gemensam administration • Påverka tillsammans • Förening med koppling till hela Sverige • Möjlig att backa ur • Behöver inte välja vilken förening man går med i (fördel för medlemmen) 	<ul style="list-style-type: none"> • Vi och dem bibehålls (ingen supernystart) • Tappar medlemmar som är dubbla • Ev. krav på fler sektioner (stat...) • Ev. två styrelser, två årsmöten • Avsaknad av raka tydliga beslutsvägar

3. *FALK upplöses och FAIs organisation är grunden för en ny förening där vi tillsammans sätter nya stadgar, ny grafisk identitet och ev. nytt namn*

Positiva effekter	Negativa effekter
<ul style="list-style-type: none"> • Ett årsmöte, ett medlemsregister en budget etc. • Motverkar vi och de-känslan • Tydligare regional indelning och ökat regionalt engagemang • Känslan av att utveckla o göra något tillsammans • Mer möjlighet till utveckling 	<ul style="list-style-type: none"> • Ena parten flyttar in hos den andra (men möblerar tillsammans) • Tar längre tid att åstadkomma

<ul style="list-style-type: none"> • Går att reservera medel för särskilda ändamål • Chans att involvera medlemmar • Möjlighet för nystart (namn??) 	
--	--

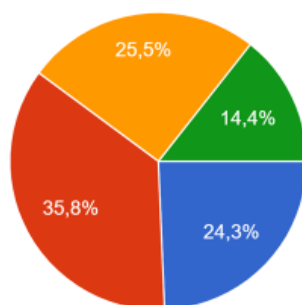
4. *Båda föreningarna läggs ner och vi skapar en ny förening tillsammans*

Positiva effekter	Negativa effekter
<ul style="list-style-type: none"> • Upplevs som rättvist • Två föreningars årsmöten som ska ta ställning till nerläggning • Omorganisation från grunden – tydligare • Tydlig viljeyttring 	<ul style="list-style-type: none"> • Tar lååång tid • Kostsamt

Bilaga 2 Resultat Enkät

Vilken/vilka föreningar är du med i?

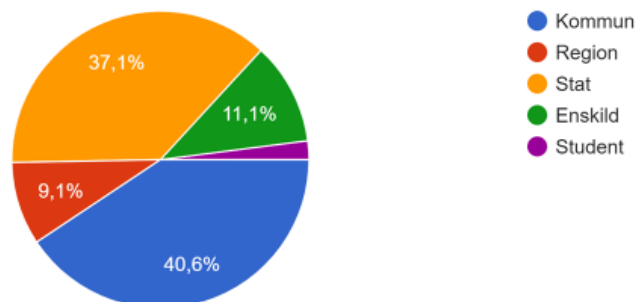
341 svar

- FALK
- FAI - enskild medlem
- FAI - via min organisation
- FALK och FAI

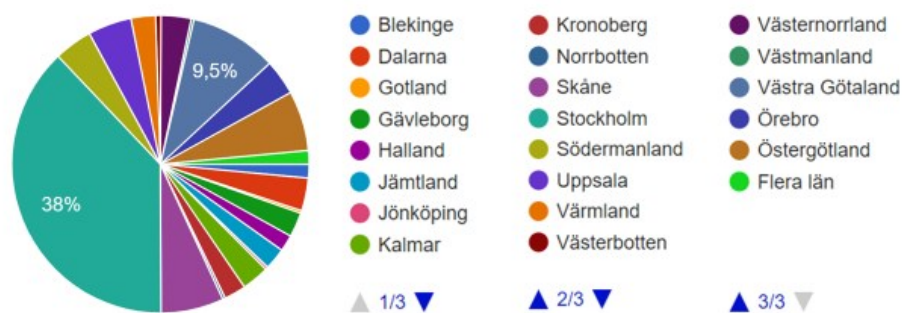
Vilken sektor är du verksam i för tillfället?

342 svar

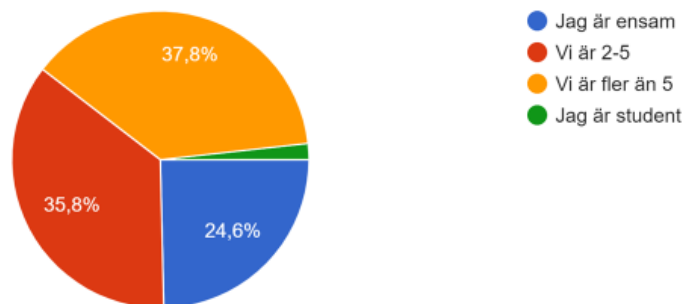
Vilket län är du verksam i ?

337 svar

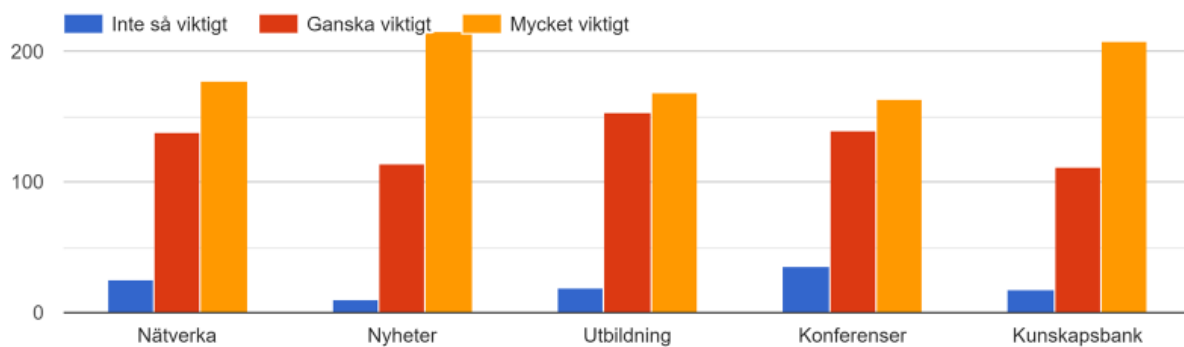

Hur många yrkeskollegor har du på din arbetsplats?

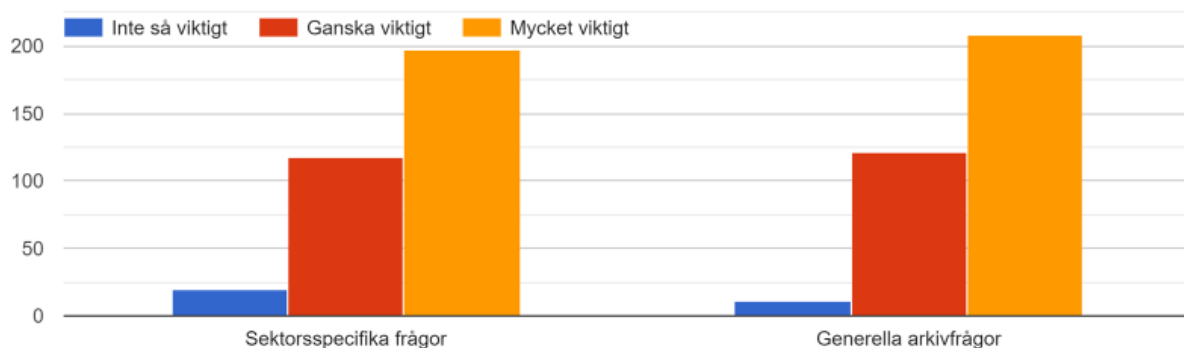
341 svar

Utbud - Vad är viktigast för dig?

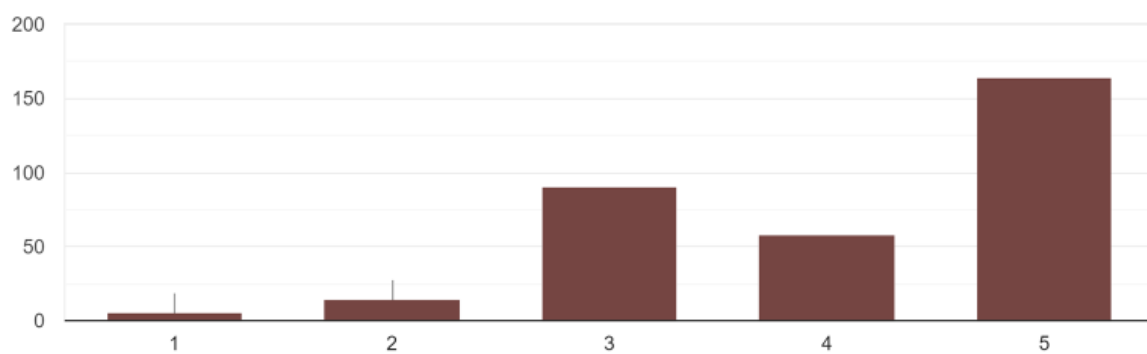

Fokus - Vad är viktigast för dig?

Jag tycker det är en bra idé att FALK och FAI bli en förening

333 svar

Bra idé FAI och FALK blir en förening, fördelat på föreningstillhörighet

	FAI och FALK	FAI	FALK
5	60%	48%	44%
4	20%	16%	18%
3	14%	28%	32%
2	2%(1)	6% (13)	1% (1)
1	4% (2)	0,5% (1)	4% (3)

